

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

for Norwegian Concept AS

*Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til Norwegian Concept AS oppfyller våre krav til basisnivå. Les mer om basisnivå **her**.*

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer på basisnivå oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep ansvarlig næringsliv er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Det er den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (vår code of conduct) dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

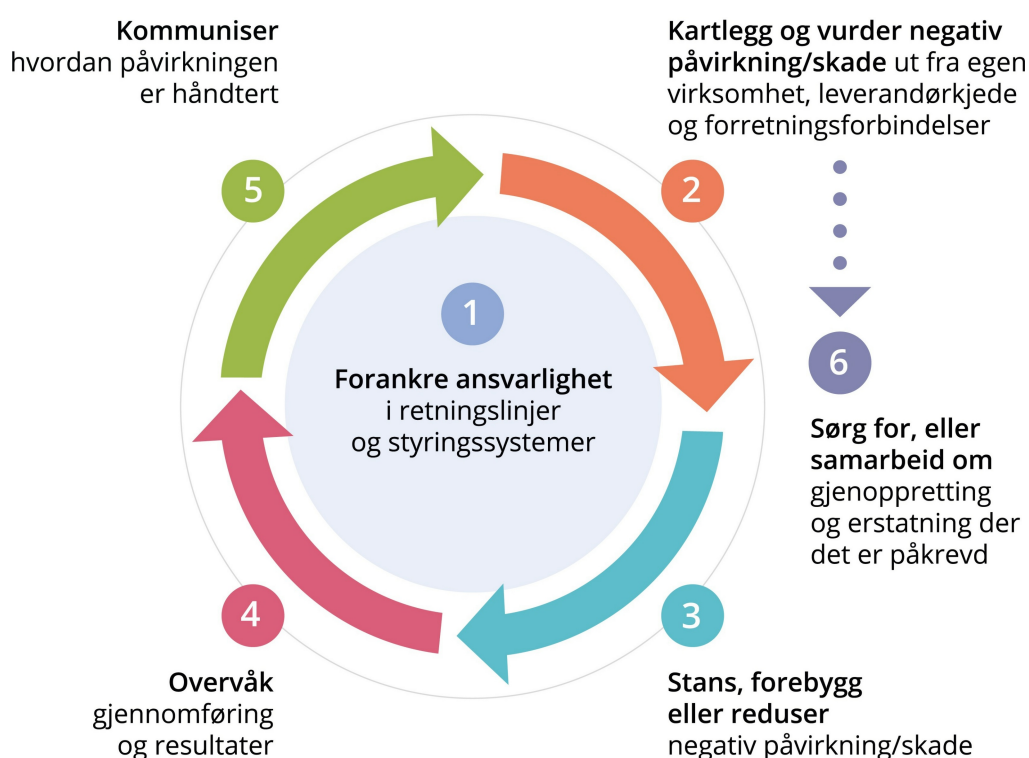
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Da vi endelig trodde samfunnet ville gå tilbake til normalen kom krigen til Europa, energiprisene gikk i taket og det ble mindre handel. Som et selskap som designer og utvikler friluft- og barneklær var vi under pandemien så heldige å oppleve et oppsving i etterspørselen etter turklær da folket ønsket å komme seg ut og nyte naturen. Men i 2022 er også vi blitt innhentet av lange leveringstider og forsinkelser, økte materialpriser, store varelager og mindre etterspørsel. Likevel er det arbeiderne i leverandørkjedene som har det som tøffest, og arbeidet vårt for å fremme en ansvarlig forretningspraksis har aldri vært viktigere.

Fra 1.juli 2022 er ikke arbeidet med aktsomhetsvurderinger lengre frivillig, vi er nå lovpålagt å jobbe for gode arbeidsforhold i leverandørkjeden, at menneskerettighetene overholdes og å være transparente og dele informasjon om vår leverandørkjede. Etisk Handel er en uvurderlig partner for oss i dette arbeidet med den tilgangen de gir oss på oppdatert kunnskap, samt en arena for å utveksle erfaringer og råd med andre i bransjen. Som mangeårig medlem har vi allerede på plass system for å vurdere risiko og vi kommuniserer åpent om vår leverandørkjede.

Siden 2021 har vi hatt vår egen fulltidsansatte bærekraftsansvarlig. En slik dedikert ressurs på bærekraftsarbeidet har bidratt til å peke ut en klarere retning, sette arbeidet mer i system og få i gang nye initiativer. Det er vi stolte av. I tillegg har vi et bærekraftsutvalg der representanter på tvers av avdelingene er involvert. Der jobbes det aktivt ut fra handlingsplanen med mål og tiltak for bærekraftsarbeidet. Det opplever vi som en god måte å forankre og kommunisere bærekraftsarbeidet internt i bedriften.

Et av våre satsingsområder er vår ansvarlige innkjøpspraksis. Vi fokuserer på å ha få og langvarige leverandørrelasjoner, og å unngå mellomledd. På den måten får vi tydeligere kontroll, og en bedre relasjon og større tillitt. Vi er kjent for å ha svært lange ledetider, vi setter innkjøpene i god tid og vi forsøker gjerne å gjøre det i lavsesong for å sikre leverandøren en jevn ordreinngang. Dette gir leverandørene bedre tid til å planlegge, og med mindre tidspress kan det redusere behovet for overtid og flyfrakt blant annet. Men vi har fortsatt stort forbedringspotensial, så på tampen av 2022 ble vi med i prosjektet LIC RPP (Learning and implementation Community on Responsible Purchasing Practices) som går ut på å kartlegge og gjøre forbedringer for å få en mer ansvarlig innkjøpspraksis. For 2023 håper vi at kunnskapen vi opparbeider oss her og arbeidet vi legger ned vil resultere i en enda mer ansvarlig innkjøpspraksis.

" Som et selskap som designer og utvikler friluft- og barneklær var vi under pandemien så heldige å oppleve et oppsving i etterspørselen etter turklær da folket ønsket å komme seg ut og nyte naturen. Men i 2022 er også vi blitt innhentet av lange leveringstider og forsinkelser, økte materialpriser, store varelager og mindre etterspørsel. Likevel er det arbeiderne i leverandørkjedene som har det som tøffest, og arbeidet vårt for å fremme en ansvarlig forretningspraksis har aldri vært viktigere. "

NORWEGIAN
CONCEPT

Tom Erik Mykjåland
Daglig leder

Styrets signatur

NORWEGIAN CONCEPT AS

Styret i Norwegian Concept AS bekrefter med dette å ha mottatt og lest rapport utarbeidet for Etisk handel Norge som også danner grunnlaget for vår redegjørelse:

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

NORWEGIAN CONCEPT AS

21.06.2023, Kristiansand S

Frank Mykjåland
Styreleder

Tom Erik Mykjåland
Styremedlem/Daglig leder

Kristiansand, 21.06.2023

Kristiansand
21.06.2023

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Norwegian Concept AS

Adresse hovedkontor

Skibåsen 36, 4639 Kristiansand

Viktigste merker, produkter og tjenester

Twentyfour, Gullkorn

Beskrivelse av bedriftens struktur

Norwegian Concept AS er basert med hovedkontor, showroom og lager i Kristiansand, i tillegg til at vi har et showroom i Oslo. Vi designer og utvikler tur-og fritidsklær og barneklær gjennom merkene Twentyfour og Gullkorn.

Produktene våre designes og utvikles på vårt hovedkontor i Norge, og selges hovedsakelig gjennom våre forhandlere.

Vi består av avdelingene marked, salg, logistikk/lager, design, innkjøp, regnskap, økonomi, IT, bærekraft og HR. Alle avdelinger har mellomleder med personalansvar.

I 2022 ansatte vi også to selgere i Finland og én selger i Sverige for å bygge opp merkevaren Twentyfour utenfor landegrensene.

I tillegg har vi to personer ansatt i Ningbo, Kina som har ansvar for oppfølging og kvalitetssikring av leverandørene.

Styret vårt består av tre personer.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

268 185 546

Antall ansatte

43

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

Vi ekspanderte utenfor Norge og opprettet Norwegian Concept AB, samt ansatte én selger i Sverige og to selgere i Finland.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Helene Drange, bærekraftansvarlig

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

helene@norwegianconcept.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Produktene våre designes og utvikles fra vårt hovedkontor i Kristiansand. Vi utvikler to kolleksjoner i året, SS og AW. Vi eier ingen egne fabrikker, men kjøper varer direkte fra 21 ulike produsenter i Kina og Bangladesh (tier 1). Fordi vi ikke eier fabrikkene er det viktig for oss å velge leverandører som forstår og prioriterer gode arbeidsforhold for fabrikkarbeiderne og tar ansvar for miljøet. Det er også viktig for oss at de ser verdien av tredjeparts sertifiseringer av fabrikkene/produktene. For å kunne følge godt opp har vi i hovedsak direkte kontakt med fabrikk og bruker sjeldent agent eller trading companies. I tillegg reiser våre kinesiske ansatte rundt for oppfølging og kvalitetssjekk på fabrikkene.

Vi baserer våre ordre på forhåndsinnvalg og frakter varene på båt (vi har nullvisjon for flyfrakt). Vi har langvarige leverandørrelasjoner, og fokuserer på samarbeid over flere år for å utvikle best mulige produkter over tid. Timeline for en ny kolleksjon blir diskutert med leverandørene, innkjøpene blir plassert i god tid og ofte tilpasset når leverandør har ledig kapasitet. Dette er noe av hovedfokuset i vår forretningsmodell.

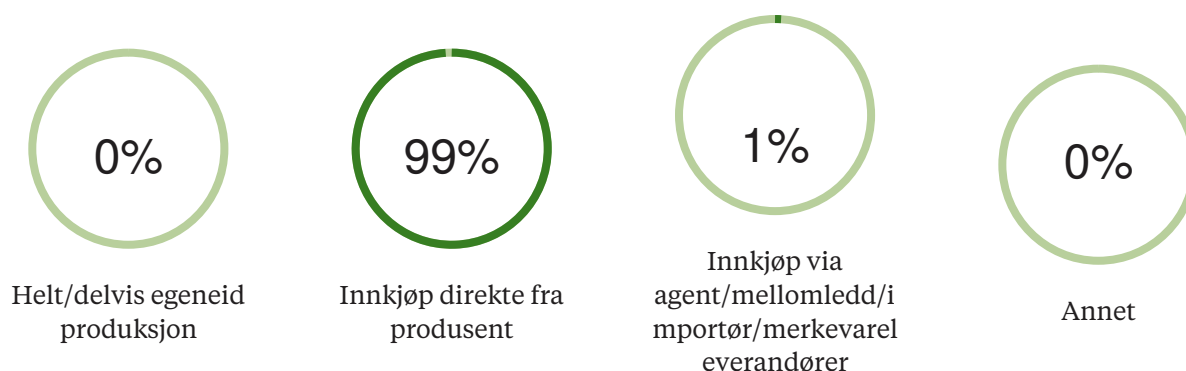
Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

21

Kommentar til antall leverandører

Dette er aktive tier 1 leverandører som har levert varer til oss i 2022. Ikke medberegnet mindre leverandører i Norge/Skandinavia knyttet til kontorrekvisita og lignende.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Innkjøp fra agenter utgjør kun 0,03 % av det totale innkjøpsvolumet vårt. Dette er en nedgang fra fjoråret som var på 0,17 % og bekrefter at vi sjeldent benytter oss av agenter og mellomledd.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Kina : 20

Bangladesh : 1

Navn og lokasjon på alle våre førsteleddsprodusenter ligger offentlig tilgjengelig på nettsiden vår:

<https://norwegianconcept.no/sustainability/>

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

5 420

Antall produsenter dette er basert på

21

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

259

Kommentar til antall arbeidere

Dette er antallet arbeidere på fabrikkene hos alle våre tier 1 leverandører. Det er basert på innrapportering fra leverandørene på forespørsel fra oss januar 2023.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Polyester	Kina
Bomull	Kina
Ull	Argentina Australia
Dun (RDS sertifisert)	Kina
Resirkulert polyester	Kina
Viskose	Kina

Ull: All ull vi bruker er garantert fra leverandør at sauene ikke er utsatt for mulesing

Dun: All dun vi bruker er Responsible Down Standard (RDS) sertifisert

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Forankre bærekraftig forretningspraksis i selskapet:
Årlig oppdatering og revidering av strategiske bærekraftsdokumenter

Status: Fullført.

2

Mål: Forankre bærekraftig forretningspraksis i selskapet:
Utvikle et viderekomment kurs for bærekraft som en del av intern kompetanseheving

Status: Utsatt grunnet fødselspermisjon for Bærekraftsansvarlig.

3

Mål: Forankre bærekraftig forretningspraksis i selskapet:
Ny rutine for hvordan implementere bærekraft i designprosessen for designerne

Status: Fullført.

4

Mål: Forankre bærekraftig forretningspraksis i selskapet:
Gjennomføre 4 årlige møter i bærekraftsutvalget

Status: Fullført.

5

Mål: Benytte oss av tredjeparts sertifiseringer:
Årlig undersøke mulighetene for nye sertifiseringer
- E-dye
- GOTS på bomull
- RWS på ull

Status: Fullført. Ikke begynt med noen nye sertifiseringer, da vi har prioritert ressursene våre på å arbeide videre med våre eksisterende sertifiseringer.

6

Mål: Benytte oss av tredjeparts sertifisering:
I samarbeid med vår rådgiver i bluesign utarbeide en handlingsplan basert på gap analysen (få flere bluesign sertifiserte leverandører og materialer)

Status: Utsatt grunnet fødselspermisjon for Bærekraftsansvarlig.

7

Mål : Benytte oss av tredjeparts sertifiseringer:
Utarbeide en intern oversikt over våre sertifiseringer og miljømerker på produktnivå (til bruk ved innsalg til forhandlere)

Status : Fullført. Oversikten benyttes ved innsalg til forhandlere og av kundeservice.

8

Mål : Transparens rundt bærekraftsarbeidet:
Utarbeide en kommunikasjonsstrategi på bærekraft

Status : Fullført. Det er laget et førsteutkast, og denne vil videreutvikles og oppdateres årlig.

9

Mål : Redusere vårt klimaavtrykk:
Ingen varer skal sendes med flyfrakt

Status : Vi hadde kun fire sendinger med flyfrakt i hele 2022, noe som tilsvarer 0,37 % av sendingsvolumet vårt. Dette var grunnet kvalitetsutfordringer hos leverandør og forsinkelse grunnet kapasitetsutfordring hos leverandør som var vanskelig å løse på andre måter.

10

Mål : Redusere vårt klimaavtrykk:
Utarbeide prinsipper for utvalgelse for leverandører og produkter

Status : Fullført. Vår nye rutine for utvalgelse av nye leverandører inkluderer nå hensyn til bærekraft og bidrar til en ansvarlig innkjøpspraksis.

11

Mål : Redusere vårt klimaavtrykk:
Undersøke mulighetene for å få i gang en reparasjonsløsning

Status : Fullført. Logistikk, ressursbruk og pris for å få til en reparasjonsløsning inhouse blir for store for oss. I stedet ønsker vi å støtte lokale aktører og inngå et samarbeid/anbefale en lokal systue til våre kunder. Dette er et prosjekt for 2023. I tillegg selger vi reparasjonskits i nettbutikkene våre.

12

Mål : Gjennomføre ny risikokartlegging av våre leverandører (gjøres annet hvert år)

Status : Delvis fullført. Det er gjennomført en forenklet versjon av risikokartlegging. Fullstendig risikokartlegging vil gjennomføres for 2023 når Bærekraftsansvarlig er tilbake fra fødselspermisjon.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Forankre bærekraftig forretningspraksis i selskapet:

Delmål 1: Oppdatere og fornye selskapets bærekraftsstrategi

Delmål 2: Utvikle et viderekomment kurs for bærekraft som en del av intern kompetanseheving

Delmål 3: Intern opplæring av designavdelingen i de ulike sertifiseringene vi benytter

Delmål 4: Oppdatere kommunikasjonsplan for bærekraft for året

Delmål 5: Gjennomføre 4 årlige møter i bærekraftsutvalget

2

Benytte oss av tredjeparts sertifiseringer:

Delmål 1: Årlig undersøke mulighetene for nye sertifiseringer (E-dye, GOTS på bomull, RWS på ull)

Delmål 2: I samarbeid med vår rådgiver i bluesign utarbeide en handlingsplan basert på gap analysen (få flere bluesign sertifiserte leverandører og materialer)

3

Redusere vårt klimaavtrykk:

Delmål 1: Ingen varer skal sendes med flyfrakt

Delmål 2: Starte kartlegging av klimagassutslipp i vår egen virksomhet og vår leverandørkjede, samt starte vurdering av hvor vesentlige klimagassutslipp forekommer

Delmål 3: Starte kartlegging av natur- og miljøpåvirkning i egen virksomhet og vår leverandørkjede, samt starte vurdering av hvor vesentlige negative påvirkninger forekommer

Delmål 4: Forlenge produktenes levetid ved å lage informasjonsmateriell til kundene våre om vedlikehold og impregnering av produktene våre

Delmål 5: Løsning for overskuddsvarer - donere til Hjelp oss å hjelpe og Stine Sofie Stiftelsen

Delmål 6: Redusere restematerialer - bruke opp SMS stoff ved å designe småvarer av restestoffet

4

Ha god kjennskap til vår leverandørkjede:

Delmål 1: Gjennomføre ny risikokartlegging av våre leverandører (gjøres annet hvert år)

Delmål 2: Årlig kreve oppdatert BSCI audit av alle våre aktive leverandører

5

Forbedre vår innkjøpspraksis:

Delta i prosjektet LIC RPP (Learning and implementation Community Responsible Purchasing Practices) og basert på dette kartlegge og gjøre forbedringer for å få en mer ansvarlig innkjøpspraksis.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://norwegianconcept.no/sustainability/>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima?

Våre forpliktelser er kommunisert i dokumentet Policy for ansvarlig forretningspraksis som ligger tilgjengelig på nettsidene våre. På nettsiden oppsummerer vi også de viktigste delene av bærekraftsarbeidet vårt, her er et lite utdrag:

I Norwegian Concept har vi et sterkt fokus på bærekraft, og vi ønsker å ta vår del av ansvaret. Vi erkjenner at tekstilindustrien har en stor negativ miljøpåvirkning og står overfor etiske utfordringer. Som et selskap som designer og utvikler friluft- og barneklær, er det av stor betydning for oss å sikre at fremtidige generasjoner kan ha glede av den samme naturen som vi har i dag. Derfor har vi forpliktet oss til å fremme ansvarlig forretningspraksis i våre leverandørkjeder, slik at vi kan ta vare på mennesker, samfunn og miljø på best mulig måte.

Vi jobber kontinuerlig for en mer bærekraftig verdikjede og produksjon av klær. For å gjøre dette har vi valgt å samarbeide med medlemsorganisasjoner og bruke tredjepartssertifiseringer. Våre medlemskap gir oss verdifull innsikt og oppdatert kunnskap om bærekraft i tekstilindustrien. Våre sertifiseringer gir deg, våre kunder, bevis og dokumentasjon på bærekraftsarbeidet vårt. Likevel er det viktig å være klar over at sertifiseringer ikke er perfekte, og vi tror ikke de automatisk gjør produksjonen vår bærekraftig. Men det er den beste løsningen vi har funnet så langt.

Hos Norwegian Concept har vi forpliktet oss til å drive vår virksomhet på en ansvarlig, etisk og lovlig måte. For å sikre dette har vi laget vår policy og retningslinjer for ansvarlig forretningspraksis. De finner du her:

<https://norwegianconcept.no/sustainability/>

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Policyen er utviklet med utgangspunkt i malen fra Etisk Handel, og i samråd med vårt bærekraftsutvalg som består av representanter på tvers av avdelingene. Policyen gjennomgås årlig og revideres ved behov. Policyen er forankret ved at den er signert av styret, samt formidlet og ligger internt tilgjengelig for alle ansatte på Teams. Policyen er også et fokusområde i introduksjonskurset om bærekraft som holdes for alle nyansatte. Eksternt formidles policyen ved at den er offentlig tilgjengelig på våre hjemmesider, samt at den brukes ut mot leverandører og forhandlere.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Vi har en bærekraftsansvarlig som er en 100 % stilling dedikert til bærekraftsarbeid. Vi er av den oppfatningen at å ha en dedikert stilling vil gi mer rom for å holde seg oppdatert på fagområdet og se den røde tråden og sammenhengen i hvordan vi jobber med bærekraft. Det er bærekraftsansvarlig som er ansvarlig for selskapets aktsomhetsvurderinger og rapportering på dette.

For å sikre at bærekraft ikke bare blir en sidefunksjon, men at det integreres i tankegangen i hele selskapet har vi i tillegg et Bærekraftsutvalg. Bærekraftsutvalget ledes av bærekraftsansvarlig, og har 4 årlige møter. I dette utvalget skal alle relevante avdelinger være representert for å sikre et tverrfaglig perspektiv, en bedre informasjonsflyt tilbake i avdelingene og bedre forankring og følelse av eierskap til bærekraftsarbeidet. I 2022 bestod utvalget av bærekraftsansvarlig, daglig leder, produksjonsansvarlig (avdelingsleder for innkjøp og design), markedskordinator, selger og HR. Det gjøres årlig en gjennomgang om noen av representantene skal byttes ut, men for 2022 fortsatte de samme da alle er veldig engasjert i og relevante for bærekraftsarbeidet. I utvalget er hovedfokuset arbeidet vårt med aktsomhetsvurderinger, samt handlingsplanen med konkrete tiltak for å følge opp aktsomhetsvurderingene. Medlemmene er ansvarlige for å ta med seg relevant informasjon tilbake til sine avdelinger, og daglig leder er ansvarlig for å presentere informasjonen til styret.

Risikokartlegging som en del av aktsomhetsvurderingene ledes av bærekraftsansvarlig, men med gode innspill fra Bærekraftsutvalget, og spesielt produksjonsansvarlig som jobber tettest på leverandørene og dermed har god kjennskap til forholdene. Basert på risikokartleggingen prioriteres det tiltak basert på vesentlighet som legges inn i handlingsplanen, og ansvar for tiltakene blir fordelt ut på relevante medlemmer i Bærekraftsutvalget. Av tiltakene som er direkte knyttet til leverandørkjeden jobber bærekraftsansvarlig og produksjonsansvarlig tett sammen på å følge opp resultatet av disse.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

For oss er det viktig at alle ansatte er oppdatert på vårt bærekraftsarbeid, forstår betydningen av det og kjenner på eierskap.

Vi har flere strategiske dokumenter som setter en ramme for hvordan vi skal jobbe med bærekraft og hvordan og hvorfor vi skal gjøre aktsomhetsvurderinger. Dette er blant annet beskrevet i Bærekraftstrategien, Policy for egen virksomhet og Retningslinjer for leverandører. Disse dokumentene ligger tilgjengelig internt på Teams på for alle ansatte, de ligger offentlig på hjemmesiden vår, og de brukes aktivt i produksjonsavdelingen som jobber tetttest på leverandørene. Alle nyansatte går gjennom en onboarding hvor disse dokumentene skal gjennomgås, samt de får et introduksjonskurs til bærekraft.

Ansvar knyttet til aktsomhetsvurderinger er inkludert i stillingsbeskrivelsene til alle relevante ansatte (f eks ledere, designere og innkjøpere). Dette ansvaret følges blant annet opp i medarbeidersamtaler.

Andre eksempler på hvordan viktigheten av arbeidet med aktsomhetsvurderinger tydeliggjøres er:

- Vi har allmøter hvor ansatte blir briefet om relevante saker, her er bærekraft også på agendaen
- Vi har kolleksjonsvisning for alle ansatte hver sesong, her gjennomgås også hvilke valg som er tatt knyttet til bærekraft
- Alle nyansatte gjennomgår et introduksjonskurs til bærekraft og hvordan vi jobber med aktsomhetsvurderinger
- Alle ansatte kjenner til Bærekraftsutvalget, og vet at man kan komme med innspill til denne gruppen. De fleste ansatte mottar også relevante oppdateringer fra sine representanter i bærekraftsutvalget
- Alle ansatte har tilgang i Teams til de strategiske dokumentene våre knyttet til bærekraft og aktsomhetsvurderinger (Policy for egen virksomhet, Retningslinjer for leverandører, bærekraftstrategi)
- Nyheter knyttet til bærekraft og aktsomhetsvurderingsarbeidet blir kommunisert til alle ansatte gjennom Teams
- Avdelingene design og innkjøp får kontinuerlig informasjon om nyutviklinger hos leverandørene på avdelingsmøter

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

For å sikre oppdatert kunnskap og kompetanse på arbeidet med aktsomhetsvurderinger er ekstern kursing gjennom medlemskapsorganisasjoner spesielt viktig for oss. Vi er medlem i blant annet Etisk Handel, Bluesign og Kjemikaliegruppen RISE. Gjennom Etisk Handel har vår bærekraftsansvarlig tidligere deltatt på de seks webinarne i serien om aktsomhetsvurderinger. I år har vi i tillegg deltatt på kurs om Åpenhetsloven og Levelønn. I tillegg ble vår produksjonsansvarlig og bærekraftsansvarlig med i prosjektet LIC RPP (Learning and implementation Community on Responsible Purchasing Practices) gjennom Etisk Handel på tampen av 2022. Dette er et prosjekt over to år som fokuserer på å forbedre innkjøpspraksisen vår og gjøre den mer ansvarlig.

Internt er bærekraftsansvarlig ansvarlig for å videreformidle kunnskap fra kurs og webinarer til Bærekraftsutvalget/relevante ansatte. Bærekraftsansvarlig holder også kurs om bærekraftsarbeidet vårt og aktsomhetsvurderinger for alle nye ansatte.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Vi har fire fokusområder i vår bærekraftstrategi:

- Ansatte og opplæring: Vi skal ha ansatte med kompetanse på bærekraft, da det er de som tar beslutningene som kan påvirke vårt klimaavtrykk.
- Innkjøpspraksis: Har stor betydning for å redusere overproduksjon og feilproduksjon, samt redusere risikoen for dårlige arbeidsforhold på fabrikkene. Vi skal derfor ha god dialog med leverandørene og høre på deres behov, det innebærer blant annet lange ledetider og å forsøke å produsere i lavsesong.
- Leverandører: Vi har troen på at langvarig tilstedeværelse og relasjon med leverandørene bidrar til bedre kvalitet på produktene og større sjanse for å få gjennomført prosjekter knyttet til nye sertifiseringer og teknologier på bærekraft.
- Levetid og endeliv: Vi skal jobbe med å høyne affeksjonsverdien på produktene våre og øke levetiden ved å ha god kvalitet på produktene våre.

Bærekraftstrategien angir den overordnede retningen på bærekraftsarbeidet vårt. Handlingsplanen med mål, aktiviteter og tidsfrister er forankret i bærekraftsstrategien og er dermed styrende i hvilke beslutninger, endringer og veivalg som blir tatt i bærekraftsutvalget. Bærekraftstrategien i sin helhet er ikke gjort offentlig, men blir aktivt brukt ut mot leverandører og b2b kunder.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Daglig leder er ansvarlig for å føre bedriftens bærekraftstrategi på styrenivå, og jobber med styret på enkelte områder hvor handlingsmål feks skal styrevedtas.

Kommunikasjon med leverandør er spesielt viktig for styret, for å sørge for at bedriften er konkurransedyktig i samarbeid med våre største leverandører, og ikke minst at vi kan stille oss bak vår visjon om produktenes levetid. Dette krever kommunikasjon rundt bærekraftstrategien i alle ledd, og styret ser viktigheten av dette.

Hovedaksjonærene i selskapet består av styreformann og daglig leder. Dermed er det kort vei til beslutningstakerne.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Viktigheten av ansvarlig forretningspraksis er fokus hos oss allerede i vurderingen av nye potensielle leverandører. Vi har en egen rutine for utvelgelse av leverandører hvor krav knyttet til bærekraft (f eks audits og sertifikater) er likestilt med andre faktorer som kvalitet, pris og samarbeidsevne. Vi sender ut en questionnaire til mulige leverandører for å kartlegge hva de har av audits, sertifiseringer, resirkulerte materialer og deres arbeid/holdninger til bærekraft, som igjen legges til grunn for om vi inngår samarbeid med dem.

Vi starter hvert leverandørmøte med en egen rutine hvor vi går igjennom vår CoC og kjemikalieguide, og hvor vi etterspør dialog på områder hvor leverandøren føler seg usikker/har vanskeligheter med å imøtekomme våre retningslinjer.

Alle våre leverandører signerer en General supplier contract som inneholder våre retningslinjer for leverandører/CoC og en Restricted Substances List (RSL) for kjemikaliebruk som de forplikter seg til å følge.

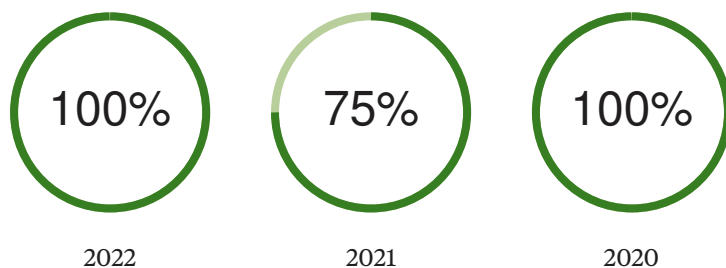
Under vanlige forhold besøker vi flere av leverandørene i Kina selv (ikke i 2022 grunnet covid-restriksjoner), og våre to kinesiske ansatte er innom alle fabrikkene for å gjennomføre kvalitetskontroller. Alle våre leverandører må også årlig sende inn oppdaterte BSCI sertifikater til oss for å vise at de har akseptable arbeidsforhold på fabrikkene.

Den daglige kommunikasjonen med leverandørene er bevisst ansvarlig og skal oppfordre til dialog. Vi fokusere på ansvarlig innkjøpspraksis, dialog og kvalitet.

Link til Retningslinjer for leverandører: https://norwegianconcept.no/wp-content/uploads/2023/04/Guidelines-for-suppliers_Norwegian-Concept.pdf

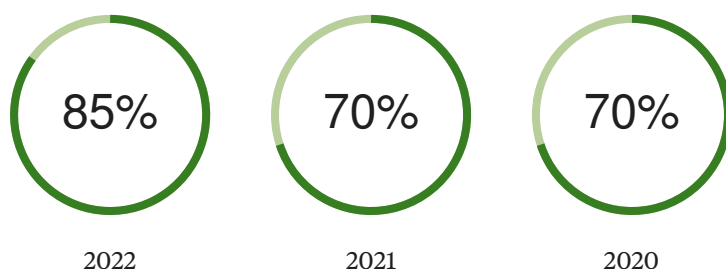
Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

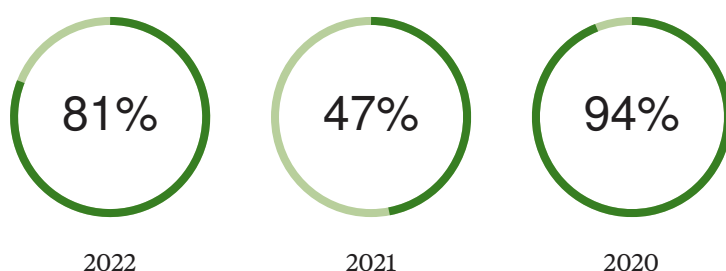
Retningslinjene ble oppdatert mot slutten av 2021, og vi rakk ikke hente inn signatur fra alle leverandørene før året var omme. For 2022 har alle leverandørene våre akseptert oppdaterte retningslinjer.

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

Det er ikke gjort en full risikokartlegging av våre leverandører, men vi har hentet inn informasjon fra våre største leverandører som står for 85 % av innkjøpsvolumet vårt.

Andel av bedriftens leverandører som bedriften har hatt forretningsforhold med i mer enn tre år

Norwegian Concept har en målsetning om å skape gode og langvarige relasjoner med leverandørene våre. Hovedårsaken til at prosentandelen vi har oppgitt for 2021 er såpass mye lavere enn 2020 er at vi begynte å beregnet basert på aktive leverandører, dvs leverandører det faktisk er bestilt ordre fra for det året.

For 2022 har vi fortsatt med de fleste av de samme leverandørene, og ikke inngått samarbeid med mange nye leverandører.

Andel leverandørbetalinger i rapporteringsåret som er utført i tide

Vi prioriterer alltid å betale våre forpliktelser i tide.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

I 2022 ble også vi innhentet av etterdønningene etter pandemien, krigen i Ukraina og energikrise som igjen resulterte i en lavere vekst enn ønsket. På leverandørsiden har vi hatt utfordringer knyttet til stort hopp i priser og lange leveringstider og forsinkelser. Forhandlerne våre på andre siden har blitt sittende med store varelagre og kjøpte dermed inn mindre varer fra oss enn forventet.

I tillegg har vi ikke hatt muligheten til å prioritere bærekraftsarbeidet så høyt som vi ønsket da vår bærekraftsansvarlige har vært i fødselspermisjon. Vi har dermed måtte skru ned ambisjonene for oss selv.

Dette er ikke ment som unnskyldninger fra vår side, bærekraftsarbeidet har på ingen måte stått stille i 2022, vi har gjort oss mange spennende erfaringer:

Vi har hatt stort fokus på våre nyansatte. De skal ha et godt kunnskapsgrunnlag når det kommer til bærekraft, derfor er bærekraft blitt inkludert i onboarding rutinen. Vi har også gjennomført et introduksjonskurs i bærekraft for alle nyansatte i 2022. Dette har bidratt til at bærekraftig forretningspraksis blir forankret på tvers i bedriften, og at flere kjenner på eierskap til bærekraftsarbeidet vårt.

Vi har alltid vært kresne på hvilke leverandører vi inngår samarbeid med, men nå har vi fått krav knyttet til bærekraft inn i rutinen, samt som en del av kartleggingen vi gjør av potensielle leverandører. Dette sikrer at vi har et godt utgangspunkt med leverandørene våre ved at de allerede har en del sertifikater/audits på plass og et ønske om å jobbe sammen med oss for å bli mer bærekraftige.

Vi har fått oss en intern oversikt over sertifiseringer og mer bærekraftige materialer vi har på produktnivå, og mulighet for å filtrere på dette i egne systemer og i nettbutikk. Dette har gjort det enklere for selgerne våre å fremheve det positive vi gjør på bærekraft, og vi er mer transparente ut mot kundene våre.

Vi har fått på plass en ny rutine og opplæring for å integrere en bærekraftstankegang i designavdelingen. Det har ført til økt fokus på å designe med mer resirkulerte materialer i fremtidige kolleksjoner. Eksempelvis blir mest sannsynlig alle våre fleeceprodukter laget av resirkulerte plastflasker fra 2024. Det kan virke som dette er lenge til, men designerne våre begynner å designe nye kolleksjoner 1,5 år før de kommer i butikk, så derfor tar det tid før man ser endringene.

Vi har utviklet en kommunikasjonsplan på bærekraft. Det har gjort det enklere for markedsavdelingen å tørre å snakke om det positive vi gjør for å få en mer bærekraftig forretningspraksis, samtidig som vi unngår grønnvasking.

Da Åpenhetsloven tredde i kraft så vi en økning i interessen av vårt bærekraftsarbeid fra våre forhandlere i form av spørreundersøkelser. Vi lever opp til kravene i Åpenhetsloven gjennom vår rapportering til Etisk Handel, men dette åpenbarte behovet for tettere kommunikasjon og oppfølging av våre leverandører for å kunne hente ut svar på spesifikke spørsmål knyttet til fabrikkene våre, noe vi begynner å få på plass nå.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Fri fagorganisering	Fagorganisering og kollektive forhandlinger	Kina
Overtid og manglende lønn for overtiden ifht høysesong/lavsesong	Lønn Arbeidstid	Kina
Utnyttelse av migrantarbeidere/Tvangsarbeid	Tvangsarbeid Diskriminering Lønn Regulære ansettelser Marginaliserte befolkningsgrupper	Kina
Anstendige arbeidsforhold og HMS	Helse, miljø og sikkerhet	Bangladesh
Miljø (CO2-utslipp, vannforbruk, kjemikalier)	Miljø Utslipp Avfall Vann	Globalt
Avfall i naturen/miljøriskoer	Miljø Avfall Vann	Globalt

Listen over reflekterer det vi anser som de største utfordringer i vår verdikjede, knyttet til de ulike produksjonslandene. Dette er basert en risikokartlegging av tier 1 leverandørene våre.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Vi foretar en risikoanalyse av alle leverandører annethvert år. Kartleggingen starter med en vurdering av utfordringer knyttet til produksjonsland (Kina og Bangladesh) og utfordringer knyttet til bransje (tekstil). For å identifisere dette benytter vi kilder som Etisk Handel, ITUC, China Labour Watch, Impact, ILO og andre relevante publiseringer.

Videre kartlegger vi forholdene på produksjonsstedene våre. Hovedinformasjonen blir i stor grad innhentet gjennom egenmeldingsskjema og besøksrapport fra kinesisk ansatt i Ningbo. I tillegg til dette kommer egne besøk, audits gjennomført av andre (f.eks. BSCI) og sertifikasjoner. Ingen leverandører blir brukt med mindre de har signert general supplier contract, som inneholder blant annet code of conduct og kjemikalieliste.

Den prioriterte rekkefølgen av risiko er basert på kildene nevnt ovenfor og bestemmes av kombinasjonen mellom alvorlighetsgraden og hvor høy/lav sannsynligheten er for brudd på CoC. Dette illustrerer vi i en matrise.

For 2022 er det ikke foretatt en fullstendig risikoanalyse av leverandørene grunnet ressursmangel (Bærekraftsansvarlig i permisjon). Derimot er det sendt ut et utfyllende egenrapporteringsskjema som dekker de fleste store risikoområdene våre som fagorganisering, overtid, lønn, korrupsjon og sikkerhet. Her er det innhentet informasjon fra våre største leverandører som står for 85 % av innkjøpsvolumet vårt. Fordi dette ikke var en fullstendig kartlegging valgte vi å ikke gjøre en ny prioritering av risikoområdene, men basere oss på de fra 2019 kartleggingen. Resultatene fra egenrapporteringen bygger likevel opp under prioriteringen av risiko fra 2019. Som beskrevet nærmere under 3.A kom det frem at halvparten av leverandørene i undersøkelsen ikke har en form for arbeiderrepresentasjon, så å fokusere på arbeidet med fri fagorganisering bør fortsatt være høyt prioritert. Alle leverandørene våre oppgav også at de benyttet seg av overtid, og selv om det ikke overskred de nasjonale reglene vil det være viktig å følge med på at for eksempel en endring i innkjøpspraksisen vår ikke fører til at de må bruke mer overtid og dermed overskride grensene.

En fullstendig risikokartlegging og analyse står øverst på agendaen for 2023.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Dyrevelferd:

Siden dyrene ikke har en stemme og kan stå opp for seg selv, prioriterer vi dyrevelferd på deres vegne. Det står tydelig i vår CoC at dyrevelferd skal respekteres og tiltak bør iverksettes for å minimere negativ påvirkning. Derfor godtar vi ikke ull fra sauer som har vært utsatt for mulelesing. Leverandørene våre signerer på dette, men per nå har vi ikke en tredjeparts sertifisering for å følge opp og garantere at dette stemmer. Vi håper sterkt å få på plass RWS sertifisering på ull for 2024. For dun har vi RDS sertifisering som setter strenge krav til en human behandling av fuglene. Den garanterer at det ikke brukes metoder som levendeplukking av fugler eller tvangsfôring, og dunet skal være et biprodukt av matproduksjonen. Vi bruker ikke ekte pels i våre produkter. Vi bruker ikke ekte skinn i klesplaggene våre, kun imitasjoner av PU, og leverandører må garantere for dette i eget dokument per produksjon. På fottøy er det hensiktsmessig å bruke ekte skinn for å forlenge produktets levetid, men skinn som brukes skal være et biprodukt av matproduksjon.

Levelønn:

Minimumslønnen i Kina, hvor vi har størstedelen av vår produksjon, tilsvarer ofte ikke levelønn. Som et første steg til å ta tak i dette har vi deltatt på en seminarserie i regi av Etisk Handel om levelønn. Vi håper å kunne bruke mer ressurser på prosjekter knyttet til dette fremover.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Fri fagorganisering
Overordnet mål :	Støtte opp om retten til fri fagorganisering og andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon
Status :	Det finnes bare én fagforening i Kina og den er kontrollert av myndighetene. Selv om det skal være organisasjonsfrihet så er det vanskelig å anse dette som en optimal ordning. Retten til å organisere seg er en grunnleggende menneskerettighet, og for oss er det viktig å følge dette opp på fabrikkene vi handler med. Vi har det som et krav i kontraktene med leverandørene og i vår CoC som de signerer, men da Covid19 har satt en stopper for besøk til fabrikkene har det vært utfordrende å følge godt nok opp.
Mål i rapporteringsåret :	Lære mer om utfordringene knyttet til fri fagorganisering og vår mulighet til å påvirke og kartlegge forholdene hos våre leverandører.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Som en del av arbeidet med å kartlegge graden av fri fagorganisering og andre former for arbeiderrepresentasjon ble det sendt ut en survey til våre største leverandører som står for 85 % av innkjøpsvolumet vårt. Den inneholdt blant annet flere spørsmål knyttet til dette. Her avdekket vi at halvparten av leverandørene hadde en form for arbeiderrepresentasjon. Alle det var relevant for svarte også at de hadde på plass en klagemekanisme eller varslingskanal for rapportering av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Dette er et steg i riktig retning, men vi har fortsatt mer å gå på.

For å jobbe videre med denne problematikken har vi vært i kontakt med Quizzr for å vurdere deres verktøy til opplæring av ansatte om rettigheter og involvering på arbeidsplassen. Grunnet begrenset ressurser i 2022 (Bærekraftsansvarlig i fødselspermisjon) ble beslutningen utsatt til 2023. Vi håper å gå videre med dette prosjektet i 2023.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Ta opp igjen kontakten med Quizzr for å vurdere deres verktøy til opplæring av ansatte om rettigheter og involvering på arbeidsplassen.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Overtid og manglende lønn for overtiden ifht høysesong/lavsesong
Overordnet mål :	Reduksjon av overtid
Status :	Overtid er et kjent problem i Kina, og ofte ønsker arbeiderne å jobbe overtid for å kompensere for en lav grunnlønn som ikke tilsvarer levelønn. Vi er i dialog med våre leverandører og adresserer problemet.
Mål i rapporteringsåret :	Forbedre vår innkjøpspraksis

Utførte tiltak og begrunnelse :

Som en del av arbeidet med å kartlegge omfanget av bruk av overtid og kompensasjon for dette ble det sendt ut en survey til våre største leverandører som står for 85 % av innkjøpsvolumet vårt. Den inneholdt blant annet spørsmål knyttet til overtid. Her fremkom det at alle leverandørene benytter seg av overtid, men kun én svarte at de så vidt overskred den lovlige grensen og at det da kun var på frivillig basis. Alle svarte at de ansatte blir kompensert for overtid i tråd med lokal lovgivning.

Utover egenrapporteringen fra leverandørene har vi ikke hatt mulighet til å sjekke at denne informasjonen faktisk stemmer. Og selv om overtiden blir kompensert er det fortsatt lange dager for arbeiderne og det er dårlig betalt. Derfor gjør vi ulike tiltak for å forbedre vår innkjøpspraksis og dermed redusere overtid:

En viktig del av innkjøpspraksisen vår er at vi prøver å sette ordre i leverandørens lavsesong for å hjelpe dem med å spre ut produksjonskapasiteten og unngå overtid. I år hadde vi et eksempel der det i dialog med en av leverandørene kom frem at de hadde et produksjonsgap i mai/juni, og de lurte på om vi hadde mulighet til å kjøpe inn earlybird varer på dette tidspunktet. Vi hadde egentlig ikke behov for varene så tidlig da de bare fyller opp et allerede fullt lager, men vi ønsket å hjelpe dem for å jevne ut arbeidsmengden deres og unngå overtid på et senere tidspunkt. Etter et møte med salgsavdelingen vår hvor vi dobbeltsjekket behovet vårt for å unngå overproduksjon endte vi opp med å bestille 20 000 av en gjenganger bukse hos oss.

Ellers er vi kjent for å ha svært lange ledetider og vi setter innkjøpene i veldig god tid. Dette gir leverandørene bedre tid til å planlegge, og med mindre tidspress kan det redusere behovet for overtid. I 2022 har vi opplevd at frakttiden med båt har økt fra 6-7 uker i sjøen til opp mot 10 uker. Vi har tilsvarende oppjustert vår margin til 10 uker, og plasserer nå ordrene våre tidligere enn før heller enn å kreve at leverandøren skal produsere på kortere tid. Dette gir igjen mindre behov for overtid.

I tillegg har vi fulgt rutinen vår for leverandørmøter, hvor vi tar opp CoC og går gjennom hvilke punkter som er vanskelige for leverandøren å fremholde. Vi oppfordrer leverandøren til å snakke fritt om overtid, og ber dem vise til uker/måneder eller perioder hvor det er forekommet overtid. Dersom leverandøren oppgir at det er forekommet overtid, spør vi om årsak til dette. Med vår innkjøpspraksis sier leverandør at de kan planlegge produksjonskapasiteten sin bedre, og dersom vi opplever store forsinkelser hos en leverandør, ettergir vi ofte noe av vår leveringstid. Det kan føre til splittet kostnad for frakt. Vi bruker aldri tilbakehold betaling som virkemiddel mot våre leverandører.

På tampen av 2022 ble vi med i prosjektet LIC RPP (Learning and implementation Community on Responsible Purchasing Practices) som går ut på å kartlegge og gjøre forbedringer for å få en mer ansvarlig innkjøpspraksis. Vi håper at kunnskapen vi opparbeider oss her og arbeidet vi legger ned vil resultere i en enda mer ansvarlig innkjøpspraksis.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Forbedre vår innkjøpspraksis gjennom deltakelse i LIC RPP

Prioritert negativ påvirkning/skade	Utnyttelse av migrantarbeidere/Tvangsarbeid
Overordnet mål :	Sikre anstendig arbeidsforhold for migrantarbeiderne hos våre leverandører
Status :	Det er titalls millioner migrantarbeidere ansatt på kinesiske arbeidsplasser, mange kommer fra de fattige områdene vest i Kina. På papiret har migrantarbeiderne de samme rettighetene som andre arbeidstakere, men i praksis er de mer utsatt for å bli utnyttet gjennom brudd på arbeidskontrakter, dårlige levekår, manglende lønnsutbetaling, dårlige arbeidsforhold og lange arbeidsdager. Dette er ikke forenelig med ansvarlig forretningspraksis, og vi jobber derfor sammen med våre leverandører for å sikre anstendige arbeidsforhold hos migrantarbeidere.
Mål i rapporteringsåret :	Kartlegge migrantarbeiderne og deres arbeidsforhold på produksjonsfabrikkene i Kina

Utførte tiltak og begrunnelse :

Som en del av arbeidet med å kartlegge arbeidsforholdene for migrantarbeidere hos våre leverandører ble det sendt ut en survey til våre største leverandører som står for 85 % av innkjøpsvolumet vårt. Den inneholdt blant annet spørsmål knyttet til migrantarbeidere. Alle leverandørene våre svarte at migrantarbeiderne ikke blir direkte eller indirekte tvunget til å selv betale rekrutteringsgebyr. Alle migrantarbeiderne beholder full kontroll over sine personlige dokumenter eller har fri tilgang til dem hvis de oppbevares av arbeidsgiveren. De står også fritt til å forlate/si opp uten straff. Det er også sørget for boliger gitt innenfor standardene fastsatt i ILOs retningslinjer for migrantarbeiderne hos alle leverandørene.

Alle våre leverandører har signert våre retningslinjer for leverandører/CoC som vil si at de forplikter seg til å sørge for anstendige arbeidsforhold for alle ansatte, dette gjelder også migrantarbeidere. For 2022 har vi fulgt rutinen for leverandørmøter og gått igjennom CoC og hvilke punkter som kan være vanskelige for leverandøren å fremholde. Dersom noe angående migrantarbeidere kommer opp forsøker vi å komme frem til en god løsning i felleskap.

Alle våre fabrikker i Kina skal ha oppdatert BSCI audit (eller tilsvarende). Per nå har vi fått samlet dette inn fra 13 av 21 leverandører, men det er sendt ut purring til de resterende. BSCI er en sosial revisjon som blant annet tar for seg arbeidsforhold. Dersom det fremkommer noe om dårlige arbeidsforhold her tar vi tak i dette umiddelbart.

Vi vil også strebe etter å bruke sertifiseringer som går god for leverandørkjeden og inkluderer arbeidsforhold. For 2024 kolleksjonen håper vi å kunne introdusere GOTS sertifisert bomull da den setter krav vedrørende arbeidsforhold og sosiale forhold som tilsvarer sentrale normer for ILO, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGPs) og OECD.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Følge opp leverandørene våre gjennom årlige surveys og jevnlig dialog. Gjennom et godt samarbeid vil vi skape tillitt slik at de kan fortelle oss dersom det forekommer brudd på arbeidsforholdene for migrantarbeiderne

Prioritert negativ påvirkning/skade	Anstendige arbeidsforhold og HMS
Overordnet mål :	Anstendige arbeidsforhold og sikkerhet hos leverandør i Bangladesh
Status :	Rana Plaza tragedien i Bangladesh i 2013 rystet verden med 1100 døde og 2500 skadde som følge av kollapsen av tekstilfabrikken. Bangladesh er kjent for dårlig sikkerhet og dårlige arbeidsforhold på fabrikkene, blant annet mangler det ofte nødutgang, det er dårlig ventilasjon og det skjer mange arbeidsulykker. Selv om sikkerheten skal ha blitt bedret siden 2013, blant annet gjennom The Accord initiativet, anslår fortsatt ILO at 11 700 mennesker dør årlig i arbeidsulykker og 24 500 dør av arbeidsrelaterte sykdommer på tvers av alle sektorer. I våre retningslinjer for leverandører og CoC som våre leverandører signerer og forplikter seg til å følge krever vi god HMS. Men når vi vet at dårlig sikkerhet er så utbredt i Bangladesh og lovverket og håndhevingen av loven er så mangelfull, ønsker vi å følge dette bedre opp.
Mål i rapporteringsåret :	Leverandørene skal etterleve vår policy på anstendige arbeidsforhold på fabrikkene og ha god HMS

Utførte tiltak og begrunnelse :

For å sjekke at leverandørene etterlever vår policy stiller vi krav om oppdatert BSCI audit. Leverandøren vår i Bangladesh har tidligere hatt audit gjeldende for 2020 (vi har fått tilsendt sertifikatet), og vi ble i 2021 informert om at de skulle søke på nytt i mars 2022. Gjennom vår siste egenrapportering kom det frem at de ikke hadde gjeldende BSCI audit for 2022, men de sier igjen at de skal søke i mars 2023. Denne hendelsen har vist oss at vi må følge tettere opp at leverandørene faktisk gjør som de sier, og derfor krever vi nå at leverandørene årlig må sende inn sine sertifikater og nummeret på dette til oss.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Leverandørene skal etterleve vår policy på anstendige arbeidsforhold på fabrikkene og ha god HMS

Prioritert negativ påvirkning/skade	Miljø (CO2-utslipp, vannforbruk, kjemikalier)
Overordnet mål :	Redusere negativ miljøpåvirkning i hele verdikjeden
Status :	Det er mange miljøutfordringer knyttet til tekstilindustrien i Kina og Bangladesh hvor varene våre produseres. Blant annet CO2-utslipp, vannforbruk og kjemikaliebruk. Vi har startet arbeidet med å redusere vår negative miljøpåvirkning.
Mål i rapporteringsåret :	1) Bruke mer bærekraftige materialer (f eks sertifiserte materialer eller resirkulerte materialer) 2) Minst mulig CO2-utslipp fra transporten av varene våre 3) Redusere vannforbruk 4) Unngå bruk av farlige kjemikalier i våre produkter

Utførte tiltak og begrunnelse :

1) For 2022 har vi økt andelen produkter av mer bærekraftige materialer. Her er noen eksempler:

- 100 % av dunen brukt i Twentyfour var RDS sertifisert. Det sikrer at det stilles strenge krav til en human behandling av fuglene.
- 100 % av vatteringen benyttet i Gullkorn var resirkulert vattering (Repreve). Repreve er laget av resirkulerte plastflasker som ellers ville blitt avfall.
- 100 % av Gullkorns produkter som sitter inntil kroppen var Oeko-tex 100 sertifisert. Plagg med denne etiketten inneholder ikke allergifremkallende fargestoffer eller kreftfremkallende fargestoffer.
- 100 % av Twentyfours ullprodukter og baselayerprodukter var Oeko-tex 100 sertifisert. I tillegg er en rekke andre produkter som sitter inntil kroppen også sertifisert.
- I underkant av 50 % av fleecen hos Twentyfour var laget av resirkulert materiale (fra 2024 skal 100 % av fleecen være av resirkulert materiale)
- Vi har startet innføringen av resirkulert vattering på Twentyfours produkter som ikke benytter dun
- I tillegg er de tekniske plaggene fra vår hovedleverandør bluesign sertifiserte. Bluesign stiller strenge krav til kjemikaliebruk og utslipp gjennom hele produksjonskjeden.
- Nytt fra 2022 er at det også er mulig å filtrere på disse "bærekraftskategoriene" i nettbutikken vår. Det gjør det enklere for kunden å ta valg som er bedre for miljøet.
- For 2023 ønsker vi å sette mer målbare KPIer for andel produkter av mer bærekraftige materialer for å lettere kunne måle fremgang.

2) Vi hadde et mål om null flyfrakt av varene våre i 2022 (vi sender med skip). Vi endte med fire forsendelser som tilsvarte 0,37 %. Med tanke på de store forsinkelsene og utfordringene vi opplevde er vi veldig fornøyd med dette tallet, og håper det blir null flyfrakt for 2023. Å frakte varene våre med skip gir mye mindre CO2-utslipp enn med fly.

3) For å redusere vannforbruk har vi lagt inn i rutinen til designerne at det skal velges flest mulig stoffer fra vår hovedleverandør som er bluesign partner (dersom pris og kvalitet også tillater det). Dette følges også opp i det tverrfaglige Varerådet vårt hvor planleggingen av kolleksjonene foregår. Bluesign godkjente fabrikker har gjennomgått audit og er blitt lært opp i hvordan redusere vannforbruk og forbedre kvaliteten på avløpsvann. I tillegg blir stadig flere av våre polyesterprodukter byttet ut med resirkulert polyester. Ved å bruke eksisterende materialer i stedet for jomfruelig materiale brukes det mindre vann, energi og kjemikalier, i tillegg til at man er mindre avhengig av utvinning av olje som råstoff for produksjon av tekstilfiber.

4) For å unngå bruk av farlige kjemikalier bruker vi en oppdatert kjemikalieliste (RSL) i samarbeid med Kjemikaliegruppen i RISE. Alle våre eksisterende og nye leverandører må følge denne. For å følge opp at produktene våre faktisk ikke inneholder farlige kjemikalier gjennomfører vi lab-tester for stylesene med størst volum som ikke er testet før, samt nye stoffer for 2022. Ingen av stoffene inneholdt skadelige kjemikalier. I tillegg er vår hovedleverandør på stoff bluesign partner som vil si at det er stilt strenge krav til kjemikaliebruk og utslipp gjennom hele produksjonskjeden.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

- 1) Sette opp KPIer på andel mer bærekraftige materialer
- 2) Benytte PowerBI til å få en oversikt over andel produkter av mer bærekraftige materialer og mulighet til å sammenligne dette for hver nye kolleksjon

Prioritert negativ påvirkning/skade	Avfall i naturen/miljørisikoer
Overordnet mål :	Ansvarlig håndtering av tekstilavfall
Status :	I En kartlegging av brukte tekstiler og tekstilavfall i Norge, gjennomført av Norsus på vegne av Miljødirektoratet i 2021, fant man at hele 97 % av de brukte tekstilene som ble samlet inn i Norge blir eksportert til gjenbruk og avfallshåndtering i andre land. Uten strenge reguleringer av tekstileksport og tekstilavfall, risikerer vi at norske klær havner på søppelfyllinger i land som i Kenya, Chile og Ghana. Vi ønsker ikke å se Gullkorn og Twentyfour klær på søppelfyllinger i utlandet, og vil derfor gjøre vårt beste for å unngå dette. Klær laget av syntetiske fiber (fleece, nylon, akryl, polyester) inneholder mikrofiber av plast som frigjøres blant annet når klærne vaskes. Dette er svært skadelig for miljøet da plast ikke er nedbrytbart. Havner disse plastfibrene i havet har det dødelige konsekvenser for dyrelivet. Mange av våre produkter er laget av syntetiske fibere, da vi selger mye tekniske plagg. Derfor er det viktig for oss å finne løsninger for å redusere mengden mikroplast som ender opp i havet.
Mål i rapporteringsåret :	1) Redusere unødvendig tekstilavfall 2) Redusere mikroplast i naturen som følge av vår klesproduksjon

Utførte tiltak og begrunnelse :

1) I 2022 laget vi en ny rutine for designerne våre for hvordan de skal tenke bærekraft i sitt arbeid og få en mer sirkulær tankegang. Et av målene de jobber mot er å bruke opp restestoffet leverandørene sitter på fra vareprøvene våre. Dette gjøres ved å designe småvarer og accessoarer som hårbånd, halser, vesker, sitteunderlag etc av restestoffet (dette står markert på produktene det gjelder i nettbutikken vår) eller bruke det i bulk. For Gullkorn blir 100 % av restestoffet fra vareprøvene brukt opp, og for Twentyfour er vi på god vei. Dette gjør at vi unngår at leverandøren kaster restestoffet som de ellers ikke ville kunne få brukt da det er farget inn spesifikt for våre produkter.

Hva gjelder vårt eget tekstilavfall har vi inngått et samarbeid med Tise Second Chance der vareprøver og returvarer som ikke kan selges i vanlig butikk får sjansen til et nytt liv, til en rabattert pris, gjennom Tise. Ellers gir vi også vareprøver og varer som av ulike grunner ikke kan selges til veldedige organisasjoner som Stine Sofies Stiftelse, og i år startet vi også et samarbeid med Hjelp oss å hjelpe.

2) Som en løsning på kort sikt selger vi vaskeposer fra det tyske non-profit selskapet Guppy Friend. Disse fanger mikroplasten og hindrer den i å bli med ut i avløpsvannet. I stedet kan man tømme vaskeposen og resirkulere mikroplasten sammen med resten av husholdningens plastavfall. Vi oppfordrer også kunden til å følge vaskeanvisningen på plaggene for en mest mulig skånsom vask. Ellers har vi også et stort utvalg av ullprodukter som er naturfiber og dermed ikke kan skade miljøet i form av utslipp av mikroplast.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

- 1) Redusere unødvendig tekstilavfall
- 2) Redusere mikroplast i naturen som følge av vår klesproduksjon

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Vi har en bærekraftstrategi som omhandler å spare energi, vann og skadelige kjemikalier:

- Bruke mindre vann i produksjonen
- Fokus på fabrikker som bruker energi fra bærekraftige energikilder
- Bruke mindre kjemikalier i produksjonen av stoff, trims og behandlinger
- Produsere på fabrikker med oppdatert maskineri og teknologi

Strategien brukes aktivt i de kravene vi setter til våre eksisterende leverandører og det brukes som kriterier i utvelgelsen av nye leverandører. Basert på strategien utarbeider vi for hvert år en handlingsplan med konkrete mål og tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

Som bluesign system partner prøver vi å velge mest mulig bluesign sertifiserte materialer da bluesign også dekker alt fra å fjerne stoffer som er potensielt farlig for helse eller miljø fra hele tekstilproduksjonskjeden - fra garn, fargestoffer og tilsetningsstoffer til ferdig stoff. I tillegg til at stoffet i seg selv er fritt for skadelige kjemikalier i henhold til Restricted Substance List (RSL), er også utslipp til vann, jord og luft minimert; forbruk av ressurser som vann og strøm er redusert; og forhold på fabrikkene er godkjent i henhold til helse og sikkerhet. Det vil si at det dekker alt fra forholdene for arbeiderne, kjemikaliebruk og miljøpåvirkning. Vi har også en egen RSL som er utarbeidet av Kjemikaliegruppen RISE som våre leverandører signerer for å hindre bruken av farligere kjemikalier.

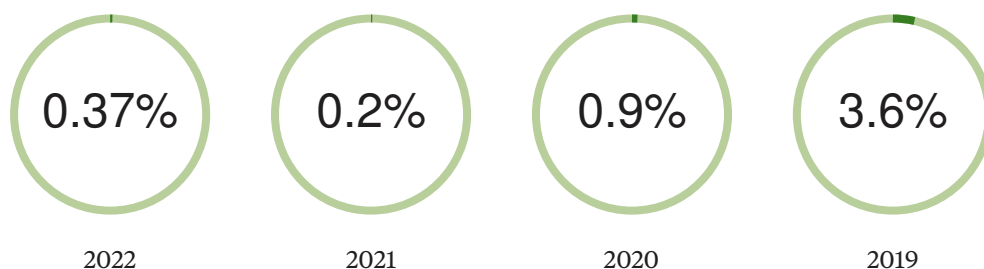
Se risikoområde 5 ovenfor for mer utfyllende om hva vi gjør for å redusere vår negative miljøpåvirkning.

3.B.2 Reduksjon av klimagasutslipp

For 2023 er målet å få på plass et klimaregnskap for å kartlegge og få en mer nøyaktig oversikt over utslippene våre. Frem til nå har vi fokusert på tiltak som å velge mer bærekraftige materialer (materialer med mindre klimagassutslipp), benytte oss av tredjeparts sertifiseringer som garanterer for mindre utslipp under produksjonen, redusere utslipp ved transport ved å unngå flyfrakt (kun 0,37 % flyfrakt i 2022), designe produkter av god kvalitet og med gode funksjoner som kan vare lenge, samt lære opp kunden i vedlikehold av produktene så de kan brukes lengst mulig - noe av det mest effektive for klimautslipp er å bruke det som allerede er produsert lengst mulig.

Indikator

Andel flyfrakt

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Fra bærekraftstrategien vår:

Norwegian Concept skal være bransjeledende innenfor tekstilsektoren med sin innkjøpspraksis, tilpasset våre leverandører. Vi skal fortsette dialogen med våre leverandører, produsere i lavsesong der det er mulig, og ha de lengste ledetidene for å forsikre oss om at både Norwegian Concept og leverandøren har de beste tilrettelagte forhold. Vi skal gå foran med et godt eksempel, hvor dialogen med leverandør er avgjørende for våre innkjøpsrutiner, og vi skal basere innkjøpsmengde på et realistisk estimat for å unngå å bidra til overproduksjon og prisreduksjon i markedet.

Konkrete tiltak som er blitt gjort igjennom årene:

- Setter innkjøp i lavsesong for å minske press på leverandør, sikre stabil ordreinnngang, unngå press som fører til overtidarbeid, flyfrakt etc.
- Setter innkjøp mye tidligere enn før (Juni, Juli, August istedenfor September) og kan dermed la være å sende forecasts som kan vise seg å være misvisende.
- Jobber direkte med fabrikk hos de fleste leverandører – noe som gir bedre kontroll, større fleksibilitet, bedre sporbarhet, sikrere betalinger (ikke agenter som tilbakeholder penger), større påvirkningsevne på forhold som bør forbedres
- Betaler fortløpende, tilbakeholder eller utsetter aldri betalinger. Sikrer forutsigbar og stabil inntekt for leverandører, sikrer arbeidsplasser osv.
- Avtaler timeline med leverandørene og finner løsninger som fungerer for begge parter. Setter innkjøpene tidligere enn før og gir leverandørene bedre ledetid. Leverandørene oppgir ETD i de fleste tilfeller
- Endrer ikke på plagg/detaljer etter at purchase order er sendt (ble gjort mye tidligere)
- Jobber langsiktig og stabilt hos hovedleverandørene våre. Dette gir forutsigbarhet for begge parter
- Utøver lite prispress/pruting, har begynt å jobbe mer med target price og blir enige med leverandør om priser før prøver der vi kan. Der vi har target price kan leverandør foreslå stoff etc som passer prisen
- Overholder minimum order quantity og setter i større grad gode bestillinger til leverandørene
- Sier nei til spesialproduksjoner med urimelige krav (der vi ser vi vil måtte legge press på leverandør på en måte som strider mot vår coc)
- Kartlegger leverandører og fabrikker gjennom besøk og ansatt i Kina
- Dekker egen qc som er inne å sjekker produksjonene, dette gir leverandørene tid til å fikse ting på sin side hvis nødvendig (istedenfor potensielle claims etc)
- Laget i 2018 strategi på reduksjon av flyfrakt som vi har oppdatert med mer ambisiøse mål for hvert år. Svært positivt for leverandøren, da det ofte er årsaker på deres side som gjør at det blir forsinkelser, og de må dekke flyfrakten. For 2022 er vi nede i under 1 % flyfrakt.

Vi får stadig positive tilbakemeldinger på innkjøpspraksisen fra våre leverandører, og spesielt under pandemien har vi sett fordelene ved å ha en god innkjøpspraksis og dermed et godt og tett forhold til våre leverandører.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

- Gullkorn og Twentyfour bruker forbrukersertifiseringen Oeko-Tex 100. 100 % av Gullkorns produkter som sitter inntil huden er sertifisert, og alle Twentyfours ullprodukter og baselayer produkter er sertifisert.
 - Twentyfour bruker Responsible Down Standard på alle sine dunprodukt.
 - Gullkorn og Twentyfour er PFC-frie siden 2020 (vedtatt i 2019)
 - Økt bruk av resirkulerte stoffer/vatteringer, eksempelvis vatteringen Repreve. 100 % av Gullkorns vatterte produkter er Repreve.
 - Vi ble i 2021 bluesign system partner. Bluesign merket på leverandører og materialer er et stempel på at forholdene for mennesker og miljø er bra helt fra råstoff til ferdig produkt. Vi er nå i gang med prosessen å gå over til flest mulig bluesign sertifiserte materialer og leverandører. Vår hovedleverandør på stoff er bluesign partner, så mange av våre produkter består allerede av bluesign sertifiserte materialer.
 - Vi bruker ikke ekte pels i plaggene våre, og leverandører må garantere for dette i eget dokument per produksjon.
 - Vi bruker ikke ekte skinn i plaggene våre, kun imitasjoner av PU, og leverandører må garantere for dette i eget dokument per produksjon. På fottøy er det hensiktsmessig å bruke ekte skinn for å forlenge produktets levetid, men skinnet som brukes skal være et biprodukt av matproduksjon.
-

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

20 av 21 leverandører er i Kina. I Kina finnes det bare én fagforening (som er kontrollert av myndighetene), og selv om det skal være organisasjonsfrihet så er det vanskelig å anse dette som en optimal ordning. Retten til å organisere seg er en grunnleggende menneskerettighet, og for oss er det viktig å følge dette opp på fabrikkene vi handler med.

I 2022 har vi kun hentet inn informasjon om hvordan våre leverandører jobber med dette via egenmeldingsskjema, samt kommunisert våre krav i policyen vår i leverandørmøter. Det ble ikke satt i gang ytterligere tiltak i 2022, men i 2023 ønsker vi å vurdere verktøyet Quizrr.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

For 2022 har vi hatt størst fokus på intern kompetanseheving og opplæring. Vi har gjennomført introduksjonskurs på bærekraft for alle ansatte og vi har fått på plass ny rutine for hvordan designerne skal tenke bærekraft.

Medlemskapene våre i Etisk Handel, Kjemikaliegruppen RISE og bluesign er også en viktig kilde til kunnskap gjennom de kursene vi får delta på. Bærekraftsansvarlig har deltatt på alle kurs før hun gikk ut i permisjon, og bærekraftsutvalget har deltatt på relevante kurs i etterkant.

Hva gjelder leverandørene våre har kompetanseheving og opplæring av eksisterende leverandører vist seg vanskelig de siste årene under Covid19, og vi har fortsatt ikke hatt mulighet til å reise til Kina. Arbeidet er derfor i stor grad utsatt til 2023. Derimot legger vi ned mye arbeid i utvelgelsen av nye leverandører som blant annet vektlegger leverandørens kompetanse og tiltak på bærekraft. Vi ønsker nemlig det beste utgangspunktet med våre nye leverandører når det kommer til samarbeid om bærekraft.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

I vår egen virksomhet gjelder personalhåndboken som fastsetter at våre ansatte ikke skal betinge seg økonomiske fordeler fra personer som de på bedriftens vegne kommer i kontakt med. Våre ansatte får informasjon om interne retningslinjer for antikorrupsjon hovedsakelig gjennom Teams. Det har ikke vært noen rapporterte hendelser av korrupsjon internt i 2022. På Transparency Internationals 2022 Corruption Perceptions Index havnet Norge på 4. plass av 180 land for hvilke land som oppfattes som minst korrupt i verden.

For produksjonslandene våre derimot er saken en annen. Kina havnet på 65. plass og Bangladesh på 147 plass som betyr at korrupsjon er et betydelig problem i begge disse landene. For leverandørkjeden vår har vi i vår CoC tydelige retningslinjer for antikorrupsjon som forbyr korrupsjon, alle våre leverandører har signert på dette. Økt åpenhet er blant de mest effektive tiltakene for å unngå korrupsjon, og derfor forsøker vi å få så mye informasjon som mulig om alle leverandører og deres forsyningskjede. I surveyen vi sendte ut til våre største leverandører som står for 85 % av innkjøpsvolumet vårt ble det inkludert spørsmål knyttet til korrupsjon. Her ble det rapportert at 50 % donerte penger til politiske partier. Dette kan være problematisk, men er er veldig utbredt i Kina. Ellers har vi ikke hatt noen rapporterte hendelser om korrupsjon.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Vi ønsker å være en pådriver for en mer bærekraftig utvikling, og vi har troen på at samarbeid og åpenhet rundt arbeidet vil være en viktig faktor. Vi bidrar derfor til forskning gjennom å delta i masteroppgaver når vi har mulighet. I 2022 fikk vi sammen med en masterstudent fra NTNU verdifull innsikt om hvordan man kan drive med troverdig bærekraftskommunikasjon.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

Daglig leder har det øverste ansvaret i Norwegian Concept for å håndtere negativ påvirkning. Men det er Bærekraftsansvarlig i samarbeid med Produksjonsansvarlig som i praksis følger dette tetttest opp.

Bærekraftsansvarlig er ansvarlig for å utarbeide handlingsplanen med tiltak på bærekraft og følge opp at disse blir gjennomført, samt effekten av disse. For 2023 er målet å få på plass mer målbare KPI-er for å lettere kunne følge fremgangen i bærekraftsarbeidet vårt. Bærekraftsansvarlig er også ansvarlig for rapportering på aktsomhetsvurderinger og ansvarlig forretningspraksis. Bærekraftsansvarlig følger i tillegg opp vårt arbeid med kjemikalier gjennom å delta på møter i regi av Kjemikaliegruppen og være ansvarlig for vår RSL. Bærekraftsansvarlig deltar også på relevante kurs knyttet til ansvarlig forretningspraksis i regi av våre medlemsorganisasjoner for å få input på nye og mer effektive tiltak som kan settes i gang.

Produksjonsansvarlig har mye av den daglige dialogen med leverandørene og følger opp ordrer, at tidsfrister overholdes, prising og betaling, har oversikt over frakt og at flyfraktstrategien følges. Produksjonsansvarlig i samarbeid med Bærekraftsansvarlig sender også ut surveys for å kartlegge sertifikater og arbeidsforhold på fabrikkene. Under normale omstendigheter er produksjonsansvarlig også på fysiske besøk til våre leverandører i Kina for å få til et best mulig samarbeid og oppfølging.

Designavdelingen vår har også tett kontakt med leverandørene våre gjennom Delouge (våret PLM system) hvor hele planleggingen og utformingen av nye kolleksjoner foregår. Blant annet diskuterer de muligheter for nye materialer som resirkulerte stoffer eller monomaterialer. Under normale omstendigheter er de med på besøk til våre leverandører i Kina for tettere oppfølging.

Alt dette er inkludert i rollebeskrivelsene til de enkelte.

I tillegg har vi to ansatte i Ningbo Kina som reiser rundt for kvalitetssjekk hos alle våre leverandører, og generelt hjelper oss med å vurdere forholdene på våre produksjonssteder.

Noen av tiltakene vi har satt i gang er vanskelige å måle. For 2023 ønsker vi å få på plass et klimaregnskap for å bedre kunne måle våre klimagassutslipp og dermed bedre kunne måle effekten av våre tiltak.

Som en del av prosjektet LIC RPP (Learning and Implementation Community on Responsible Purchasing Practices) jobber vi også med å utvikle indikatorer for å følge opp arbeidet med vår innkjøpspraksis.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Vi har over mange år jobbet med å få til et begrenset antall leverandører, langsiktige og nære relasjoner og en åpen og ærlig dialog på tingenes tilstand med rom for at det skjer feil. Vi mener dette er en viktig faktor for at leverandørene våre får forståelse for hvorfor det er viktig at de bruker ressurser på å etterleve vår CoC, og at de sier i fra når tiltak ikke fungerer, slår feil ut eller det forekommer brudd. Eksempelvis har vi hatt tilfeller der det gjennom dialog har kommet frem episoder med mye overtid, og vi har respondert med å sette ordrene tidligere slik at de får spredt produksjonskapasiteten jevnere utover. Vi har da fått særlig tilbakemelding på at fleksibilitet rundt f eks leveringstider bidrar positivt til å redusere overtid og andre feil som kan inntreffe under tidspress (feilbestillinger, uforutsigbare ansettelser etc).

Vi sender også ut en survey til våre leverandører der de svarer på spørsmål knyttet til blant annet arbeidsforhold som HMS, lønn, overtid, barnarbeid etc. Vi krever også BSCI sertifikat fra våre leverandører, og resultatene deres her gi oss verdifull informasjon om sosiale forhold og arbeidsforhold på fabrikkene. Fra år til år kan vi sammenligne hvordan de scorer her. Rapporteringen for Etisk Handel gir oss også et svært verdifullt rammeverk for kontinuerlig overvåking av vårt aktsomhetsarbeid.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at something out of frame. She is in a kitchen setting, with a gas stove visible in the foreground. The background is blurred, showing kitchen shelves and equipment.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi jobber bevisst for å ha langvarige og gode relasjoner til våre leverandører der vi respekterer hverandre. Over tid vil leverandørene da i større grad se at det er rom for å gjøre feil uten at dette automatisk betyr at vi avslutter kontrakten med dem. Vi tror også at ved å ha en slik god dialog og tillitt i bunn vil det være enklere for leverandører å ta opp dersom det har skjedd feil eller det oppdages brudd på retningslinjene. Hvis vi oppdager brudd på våre retningslinjer vil vi umiddelbart involvere relevante interessenter for å samle informasjon om situasjonen, og for å diskutere mulige løsninger.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

På hjemmesiden til Norwegian Concept, samt merkene våre Twentyfour og Gullkorn, har vi en bærekraftsfane hvor vi kommuniserer vårt bærekraftsarbeid. Det inkluderer vår anerkjennelse av at virksomheten vår har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, samt hva vi gjør for å forbedre oss. I 2022 fikk vi i nettbutikken vår på plass en tydelig merking av informasjon knyttet til bærekraft slik som sertifiseringer og mer bærekraftige materialer. Det er også mulighet for kundene våre å filtrere produktene i nettbutikken på denne informasjonen.

På de fysiske produktene våre er det hangtags med informasjon om coating, sertifiseringer ol.

I tillegg er en viktig del av kommunikasjonen vår Etisk Handel rapporten som offentliggjøres hver år. I år ble rapporten også publisert på våre egne nettsider da nettsidene og oppsettet nå er oppdatert.

I dialog med våre største kunder informerer vi også om enkelte deler av arbeidet vi gjør, eks innkjøpspraksis, egen policy osv.

I tillegg deltar vi i diskusjoner, webinarer og workshops med andre aktører i bransjen hvor vi deler erfaringer og råd. Vi har tro på at denne åpenheten og erfaringsutvekslingen er viktig for å nå felles mål, så vel som å pushe hverandre i riktig retning.

I 2021 signerte vi Grønnvaskingsplakaten. Gjennom all vår kommunikasjon er vi bevisste på å være åpne og transparente og ikke grønnvaske produktene, leverandørene eller tiltakene vi gjør.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

I 2021 deltok vi på webinar i regi av Etisk Handel for å få god kunnskap om hvordan Åpenhetsloven ville påvirke oss, og hva vi kunne gjøre for å forberede oss. Internt har vi lagt ut relevant informasjon rundt Åpenhetsloven på Teams slik at alle våre ansatte skal ha den nødvendige kunnskapen. Vi følger kravene til Åpenhetsloven, blant annet gjennom vår rapport til Etisk Handel som har oppnådd basisnivå, og har vår ansatte spørsmål eller får spørsmål fra kunder/forhandlere de trenger hjelp med kan de henvendes til Bærekraftsansvarlig. I tillegg formulerte vi et infoskriv som ble sendt ut til forhandlerne våre i forkant av at Åpenhetsloven tredde i kraft med informasjon om hvordan vi jobber med Åpenhetsloven, samt Etisk Handel rapporten og dokumentasjon på oppnådd basisnivå.

I etterkant av at Åpenhetsloven tredde i kraft har vi fått tilsendt en rekke spørreundersøkelser knyttet til vårt aktsomhetsarbeid fra våre forhandlere. Til nå er disse blitt besvart én og én, men etter hvert som de øker i omfang ønsker vi å få på plass en rutine for hvordan dette gjøres.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Hentet fra vår Policy for bærekraftig forretningspraksis:

Der våre aktiviteter forårsaker eller medvirker til negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø skal vi stanse denne aktiviteten, og vi vil søke å gjenopprette skaden. Der leverandøren er ansvarlig for den negative påvirkningen/skaden er leverandøren også ansvarlig for gjenoppretting.

For å sikre at gjenoppretting skjer i henhold til våre krav og retningslinjer på leverandørnivå, følger vi opp leverandørene nøye og tilbyr støtte og hjelp underveis i prosessen. Vi har ikke hatt tilfeller med behov for gjenoppretting til nå, men skulle det oppstå vil vi søke hjelp fra relevante ressurssentre som Etisk Handel Norge for å sikre innspill og informasjon fra en uavhengig tredjepart.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Vi har ikke hatt noen tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden. Vi vil gjøre vårt beste for å legge til rette for at slike tilfeller blir oppdaget, men håper selvfølgelig at det ikke vil oppstå.

Derimot ble det oppdaget et brudd på nasjonal lovgivning for overtid hos en av leverandørene gjennom en spørreundersøkelse som ble sendt ut (det ble oppgitt at dette var på frivillig basis for de ansatte). Som et ledd i oppfølgingen holder vi på med en omfattende risikokartlegging av vår innkjøpspraksis der vi vil se om innkjøpspraksisen er med å bidra til bruk av overtid, og om det er noe vi kan gjøre fra vår side for å redusere behovet for overtid. I etterkant av dette vil det bli initiert dialog med leverandørene for å ta opp blant annet overtidsproblematikken og felles se om vi kan finne en løsning for at det ikke skal gjenta seg.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

I våre retningslinjer for leverandører, som er en del av kontrakten leverandørene våre signerer, er det et krav at de skal ha på plass et system for å håndtere klager knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon. Dette følges opp gjennom dialog med leverandørene, i tillegg til at vi ber alle leverandørene våre sende inn oppdatert BSCI sertifikat som er en sosial revisjon som blant annet sjekker at det er anstendige forhold på fabrikkene. Dersom det fremkommer av BSCI revisjonen at det er noen mangler vil vi følge dette opp snarest.

I en survey sendt ut til våre største leverandører som står for 85 % av innkjøpsvolumet kom det frem at alle unntatt én hadde på plass en varslingskanal for kritikkverdige forhold på fabrikkene. For leverandøren som manglet en slik mekanisme vil vi inngå dialog for å gi forståelse for hvorfor dette er viktig, samt bistå til å få dette på plass.

Internt hos Norwegian Concept har vi et verneombud som skal ivareta våre ansattes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet. Verneombudet skal også se til at Norwegian Concept er innrettet og vedlikeholdt, og at arbeidet blir utført på en slik måte at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd er ivaretatt.

Kontaktinformasjon:

Norwegian Concept AS
Helene Drange, bærekraftansvarlig
helene@norwegianconcept.no